

Når den "røde" ko pludselig er testnegativ

Nielsen, Søren Saxmose

Published in:
Paratuberkulose - Nyhedsbrev

Publication date:
2009

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Nielsen, S. S. (2009). Når den "røde" ko pludselig er testnegativ. *Paratuberkulose - Nyhedsbrev*, (4).
<http://www.lr.dk/kvaeg/diverse/ParaTB-nyhbr-0409.pdf>

Paratuberkulose

Nyhedsbrev 04 | 09

Når den 'røde' ko pludselig er testnegativ

Operation Paratuberkulose

– administreres af Dansk Kvægs Afdeling for Veterinære forhold og Råvarekvalitet, Frederiks Allé 22, 8000 Aarhus C.

Faglig hotline: paratb@mejeri.dk

Kolofon:

Redaktion: Kirsten Foss Marstal | Kontakt:

Gitte Rohmann | Layout: Inger C. Fabricius |

Foto: Jens Tønnesen, DLM

Læs mere på:

www.paratuberkulose.dk

ISSN: 1902-7494

En ko med gentagne positive paraTB-prøver kan pludselig få testværdien 0,0. Det skyldes, at koen ikke længere producerer antistoffer – men ikke, at hun er paraTB-fri.

► Søren Saxmose Nielsen, lektor, Det Biovidenskabelige Fakultet, KU

Nogle landmænd oplever, at en ko pludselig bliver testnegativ efter at have været testet positiv for paraTB indtil flere gange med meget høje værdier. Det skyldes ikke, at hun pludselig er fri for paraTB, men at hendes immunforsvar er ophørt med at producere antistoffer. Udskriverne tager højde for fænomenet, så koen placeres i den rigtige risikogruppe.

Da antistoffer ikke har nogen beskyttende virkning i forbindelse med paraTB, som det ellers er tilfældet ved mange andre infektioner, kan ophør af antistofproduktion betyde to ting:

- Infektionen er midlertidigt bragt under kontrol, eller
- der kan slet ikke mønstres immunreaktioner, og koen er tæt på at give op.

Førstnævnte ses hyppigst, og disse køer placeres i infektionsgruppe 5 – dvs. som 'gule'. Det skyldes, at der er risiko for, at immunforsvaret igen mister kontrollen med infektionen på et senere tidspunkt. Desuden kan koen udskille små mængder bakterier af og til.

Det er mere sjældent, at fænomenet skyldes fuldstændig mangel på immunreaktion. Når det er tilfældet, er det til gengæld 'farligere', fordi koen udskiller store mængder bakterier. En sådan ko vil på udskrifterne optræde i infektionsgruppe 9 og således være 'rød'. Disse køer adskiller sig desuden fra førstnævnte, idet de ofte har diarré, og mælkeydelsen ligger væsentligt under det forventelige.

I figuren ses laktationskurver for en sådan ko, hvis paraTB-mønster først havde en typisk stigning for dernæst at blive 0,0 (lyserød linje). Samtidig ses laktationskurverne i 2. og 3. laktation (blå linjer) at være væsentligt stejlere end besætningskurverne for de tilsvarende laktationer (røde linjer).

Følg risikogrupperne

Ovennævnte forklarer blot, hvorfor en 'rød' ko

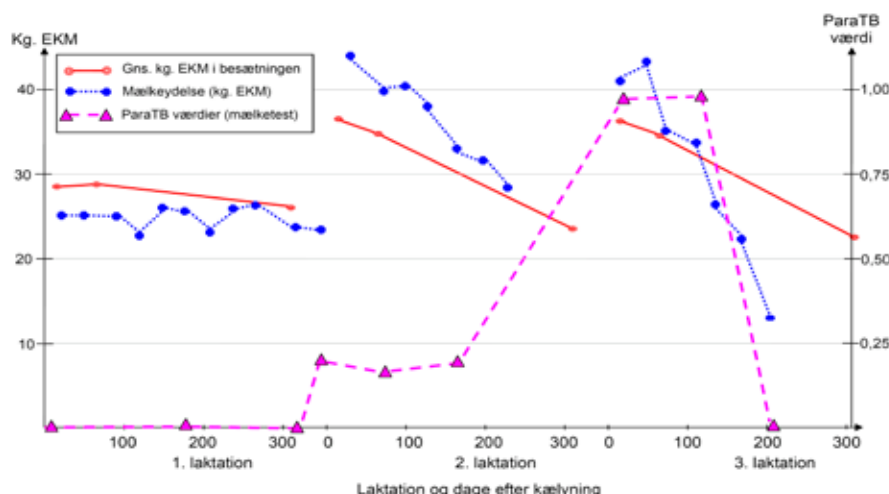
kan have negative testresultater. Der er ikke sket ændringer i fortolkningerne. Husk derfor altid at følge risikogrupperne: det er ud fra disse, at smittespredning forudsiges, og reduceret smittespredning er det, som på lang sigt resulterer i succesfuld sanering og dermed også et bedre dækningsbidrag.

Tro på testresultaterne

► Søren Saxmose Nielsen, lektor, Det Biovidenskabelige Fakultet, KU

Det er frustrerende at sanere over lang tid, hvis udgangspunktet for saneringen er løbende testresultater, som man ikke har tillid til. Og det oplever vi desværre af og til blandt landmænd og rådgivere – mangel på tillid til testresultaterne. Derfor skal det her slås fast med syvtommersøm, at de gentagne testresultater meget sjældent 'lyver'. Men – det er biologi, vi har med at gøre, og visse biologiske fænomener kan give 'mystiske' svingninger i resultaterne, for eksempel som beskrevet i artiklen 'Når den 'røde' ko pludselig er testnegativ'. Netop derfor er gentagne testresultater vigtige, og eventuelle svingninger i testresultaterne er vigtige at inddrage i fortolkningen. Og det er faktisk det, vi gør, når vi placerer dyrene i infektionsgrupper.

Antistofprofilerne er et væsentligt grundlag for risikogrupperne, og man kan roligt have tillid til testresultaterne og bruge dem som udgangspunkt i saneringsprogrammet. Dog skal det understreges, at testresultaterne aldrig må stå alene, men skal inddrages sammen med rutiner, der sikrer at paraTB-bakterier ikke spredes, specielt i forbindelse med kælvning og fodring med mælk og råmælk.

Figur. Laktationskurver og paraTB-værdier for testnegativ 'rød' ko.